

Zákon č. 367/1990 Sb.

PŘEDSEDNICTVO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY

vyhlašuje

**úplné znění zákona České národní rady č. 367/1990 Sb.,
o obcích (obecní zřízení), se změnami a doplňky
provedenými zákonem České národní rady č. 439/1991 Sb.,
zákonem České národní rady č. 485/1991 Sb., zákonem České
národní rady č. 553/1991 Sb., zákonem České
národní rady č. 302/1992 Sb., zákonem Parlamentu
České republiky č. 68/1993 Sb., nálezem Ústavního soudu
České a Slovenské Federativní Republiky uveřejněným
v částce 97/1992 Sb., zákonem č. 68/1993 Sb.,
zákonem č. 152/1994 Sb., zákonem č. 279/1995 Sb.
a nálezem ústavního soudu č. 107/2000 Sb.**

ZÁKON

České národní rady

ze dne 4. září 1990

o obcích (obecní zřízení)

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

HLAVA PRVNÍ

OBCE, JEJICH VZNIK A ZÁNİK

Oddíl první

Základní ustanovení o obcích

§1

§1 (1) Obcemi^[1] podle tohoto zákona jsou

- a) územní celky, které byly obcemi ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona,
- b) obce, které vzniknou po nabytí účinnosti tohoto zákona.

§1 (2) Území obce tvoří jedno katastrální území nebo soubor katastrálních území, jestliže se obec člení na části, které mají vlastní katastrální území.

§1 (3) Obec se může členit na části. Části obce mají samostatné číslování domů.

§2

§2 (1) Městem je obec, ve které do počátku účinnosti tohoto zákona působil městský národní výbor.

§2 (2) Městem je i obec, kterou určí předsednictvo České národní rady na návrh vlády České republiky (dále jen "vláda") nebo na návrh obce po vyjádření vlády.

§2 (3) Městem přestává být obec, jestliže tak určí předsednictvo České národní rady na návrh vlády nebo na návrh obce po vyjádření vlády.

§3

§3 (1) Statutárními městy jsou města: České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava, Opava a Havířov.

§3 (2) Statutární města mají právo uspořádat své vnitřní poměry ve věcech správy obecně závaznou vyhláškou s tím, že území statutárního města se může členit na městské obvody nebo na městské části, popřípadě na části území města mohou být zřízeny městské obvody nebo městské části (dále jen "územně členěné statutární město").

§4

§4 (1) Obec jako právnická osoba vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

§4 (2) Obec má vlastní majetek a finanční zdroje; hospodaří s nimi samostatně za podmínek stanovených zvláštním zákonem.

§5

Není-li zvláštním zákonem stanoveno jinak, mohou obce, jejich orgány a organizace užívat znak a prapor obce. Jiné orgány, organizace a zařízení, právnické a fyzické osoby tak mohou učinit jen se souhlasem obecní rady. Pokud obec nemá historický znak a prapor, mohou jí být na její návrh předsednictvem České národní rady znak a prapor uděleny.

§6

Každá část území České republiky přísluší k některé obci, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.^[2] Území každé obce je součástí některého okresu.

§7

§7 (1) Občany obce jsou všechny osoby, které mají v obci trvalý pobyt^[3] nebo jim bylo uděleno čestné občanství obce.

§7 (2) Občané obce, kteří dosáhli věku 18 let, jsou oprávněni

- a) zúčastnit se zasedání obecního zastupitelstva a nahlížet do zápisů o jeho jednání,
- b) podávat orgánům obce písemné návrhy.

§7 (3) Každý má právo podávat petice orgánům obce.

§8

Obec může udělit a odejmout čestné občanství obce. Obec může za významná umělecká, vědecká a jiná významná díla udělovat ceny obce.

§9

Obec vydává potvrzení a vyhotovuje zprávy pro potřeby fyzických a právnických osob, jen stanoví-li tak obecně závazný předpis.

Oddíl druhý

Sloučení a rozdělení obcí

§10

§10 (1) Dvě nebo více sousedních obcí se mohou na základě dohody sloučit. Území obce po sloučení tvoří území slučovaných obcí.

§10 (2) Sloučení obcí se před uzavřením dohody projedná s okresním úřadem. Název nově vzniklé obce se předem projedná s ministerstvem vnitra České republiky (dále jen "ministerstvo vnitra"). Patří-li slučované obce do více okresů, projedná se před uzavřením dohody sloučení obcí s vládou. Vláda současně rozhodne, do kterého okresu sloučená obec bude patřit.

§10 (3) Dohodu o sloučení obcí lze uzavřít na základě rozhodnutí obecního zastupitelstva, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci.^[3a] Je-li podán takový návrh, je k uzavření dohody o sloučení obcí nutné souhlasné rozhodnutí místního referenda konaného v obci, ve které byl podán návrh na jeho konání.

§10 (4) Dohoda o sloučení obcí musí obsahovat:

- a) den, ke kterému se obce slučují,
- b) u zanikajících obcí určení jejich majetku, finančních prostředků, ostatních práv a závazků, organizací a zařízení obce,
- c) vzniká-li nová obec, její název a sídlo jejích orgánů,
- d) určení obecně závazných vyhlášek, které byly vydány slučovanými obcemi a zůstanou po sloučení obcí v platnosti.

§10 (5) Práva a závazky zanikající obce přecházejí buď na nově vzniklou obec nebo na obec, která při sloučení obcí nezaniká, a to dnem, ke kterému se obce slučují.

§10a

§10a (1) Nový městský obvod nebo novou městskou část ve statutárním městě lze zřídit na základě rozhodnutí zastupitelstva města, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci. Je-li podán takový návrh, lze zřídit nový městský obvod nebo novou městskou část na základě souhlasného rozhodnutí místního referenda konaného na území, na němž se navrhuje zřízení nového městského obvodu nebo nové městské části.

§10a (2) Rozhodnutí o zřízení nového městského obvodu nebo nové městské části musí obsahovat její název a vypořádání práv a závazků.

§11

§11 (1) Obec se může rozdělit na dvě nebo více obcí, pokud každá z nich bude mít alespoň 300 občanů s trvalým pobytem, vlastní katastrální území a bude tvořit jeden územní celek. Rozdělení obce schvaluje ministerstvo vnitra na návrh obce. Návrh obec podá na základě výsledků místního referenda konaného v té části obce, která se chce oddělit. Nepodá-li obec návrh do 30 dnů ode dne vyhlášení výsledků místního referenda, učiní tak okresní úřad.

§11 (2) Návrh na rozdělení obce musí obsahovat názvy vznikajících obcí, zda rozdělením obec zaniká, vymezení území vznikajících obcí, včetně příslušných mapových podkladů, rozdělení majetku včetně finančních prostředků, ostatních práv a závazků, organizací a zařízení obce. Návrh podá obec prostřednictvím okresního úřadu.

§11 (3) Rozhodnutí o rozdělení obce musí obsahovat náležitosti stanovené v odstavci 2 pro návrh na rozdělení obce.

§11 (4) Do tří měsíců po ustavujícím zasedání obecního zastupitelstva nově vzniklé obce předá dosavadní obec nově vzniklé obci majetek, který jí náleží podle návrhu schváleného ministerstvem vnitra. O předání majetku se pořizuje písemný zápis. Tento majetek, včetně finančních pohledávek a závazků, do doby jeho předání spravuje dosavadní obec, která však nemůže rozhodovat o jeho převodu, ani nemůže uzavřít smlouvu o zřízení zástavního práva a nájemní smlouvu[3b] k tomuto majetku. V nově vzniklé obci platí obecně závazné vyhlášky, které platily na jejím území před jejím vznikem.

§12

Sloučení a rozdělení obcí lze provést pouze k počátku kalendářního roku. Návrh na rozdělení obce musí být podán ministerstvu vnitra nejpozději do 30. září kalendářního roku.

HLAVA DRUHÁ

PŮSOBNOST OBCE

Oddíl první

Samostatná působnost

§13

§13 (1) Obec spravuje své záležitosti samostatně (dále jen "samostatná působnost").

§13 (2) Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí jen zákony a obecně závaznými právními předpisy vydanými ústředními orgány k jejich provedení.

§14

§14 (1) Do samostatné působnosti obce patří zejména:

- a) schvalování programu rozvoje územního obvodu obce a provádění kontroly jeho plnění,
- b) hospodaření s majetkem obce,
- c) poskytování a přijímání darů,

- d) sestavování rozpočtu obce, hospodaření podle něj a vyúčtování hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,[3c]
- e) zřizování trvalých nebo dočasných peněžních fondů,[3c]
- f) zakládání a zřizování právnických osob a zařízení, popřípadě jejich rušení,
- g) rozhodování o účasti obcí v obchodních společnostech a v nadacích,[3f]
- h) stanovení druhů místních poplatků a jejich sazeb podle zvláštního zákona,[3d]
- i) vydávání obecně závazných vyhlášek ve věcech patřících do samostatné působnosti,
- j) rozhodování o vyhlášení místního referenda a realizace jeho výsledků,
- k) uzavírání dohod o změně hranic obce,[3e]
- l) volba, zřizování a ustanovování orgánů obce,
- m) rozhodování o členství obce v dobrovolném svazku obcí (§20a) a ve sdruženích obcí s mezinárodním prvkem (§20e),
- n) úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury, s výjimkou výkonu státní správy,
- o) místní záležitosti veřejného pořádku a zřizování obecní (městské) policie, s výjimkou rozhodování o přestupcích,
- p) správa, údržba a provozování zařízení sloužících k uspokojování potřeb občanů, jsou-li vlastnictvím obce,
- r) čistota obce, odvoz domovních odpadů a jejich nezávadná likvidace, zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- s) ukládání sankcí podle tohoto zákona,
- t) udělování čestného občanství obce,
- u) udělování cen obce.

§14 (2) Obec v samostatné působnosti dále zajišťuje ve svém územním obvodu hospodářský, sociální a kulturní rozvoj, ochranu a tvorbu zdravého životního prostředí, s výjimkou těch činností, které jsou zvláštními zákony svěřeny jiným orgánům jako výkon státní správy.

§15

Obce, v nichž sídlí státní orgány České republiky nebo ústřední orgány České a Slovenské Federativní Republiky, zabezpečí pro tyto orgány důstojné místnosti odpovídající jejich významu.

§16

Obecně závazné vyhlášky

§16 (1) Obec může k plnění svých úkolů vydávat pro svůj územní obvod obecně závazné vyhlášky.

§16 (2) Obecně závazné vyhlášky musí být v souladu se zákony a obecně závaznými právními předpisy vydanými ústředními orgány státní správy k jejich provedení.

§16 (3) Obecně závazné vyhlášky musí být vyhlášeny. Vyhlášení se provede tak, že se obecně závazná vyhláška vyvěsí na úřední desce obecního úřadu na dobu 15 dnů, což je podmínkou platnosti. Dnem vyhlášení obecně závazné vyhlášky je první den jejího vyvěšení na úřední desce. Kromě toho se obecně závazná vyhláška uveřejní způsobem v obci obvyklým.

§16 (4) Obecně závazná vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jejího vyhlášení, pokud v ní není stanoven pozdější počátek účinnosti. Ve výjimečných případech, kdy to vyžaduje naléhavý obecný zájem, může obecně závazná vyhláška nabýt platnosti a účinnosti již dnem vyhlášení. Tato skutečnost v ní musí být uvedena.

§16 (5) Obecně závazné vyhlášky musí být každému přístupny u obecního úřadu v obci, která je vydala. Obecně závaznou vyhlášku, která nabyla účinnosti, zašle obecní úřad neprodleně příslušnému okresnímu úřadu.[\[3g\]](#)

§17

Omezující opatření k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku

K zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku [§14 odst. 1 písm. o)] může obec obecně závaznou vyhláškou vydanou v samostatné působnosti stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci, lze vykonávat pouze na místech a v čase vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejně přístupných místech v obci jsou takové činnosti zakázány.

Hospodaření obcí

§18

§18 (1) Majetkem obce jsou věci a majetková práva stanovená zvláštním zákonem. S tímto majetkem obec samostatně hospodář.

§18 (2) Obec může hospodařit též s majetkem jiných právnických nebo fyzických osob, a to na základě smlouvy uzavřené v souladu s obecně závaznými právními předpisy.

§19

Obec sestavuje svůj rozpočet a hospodář podle něj. Rozpočet sestavuje na příslušný kalendářní rok a vyúčtování výsledků svého hospodaření provede do tří měsíců po skončení kalendářního roku.

§20

§20 (1) Obec vede účetnictví o stavu a pohybu majetku, o příjmech a výdajích a o finančních vztazích ke státnímu rozpočtu podle zvláštního právního předpisu.

§20 (2) Návrh rozpočtu a vyúčtování hospodaření za uplynulý kalendářní rok musí být vhodným způsobem zveřejněny nejméně 15 dnů před projednáním v obecním zastupitelstvu, aby se k němu mohli občané obce vyjádřit. Připomínky k návrhu rozpočtu a k vyúčtování hospodaření za uplynulý rok mohou občané uplatnit buď písemně ve stanovené lhůtě nebo ústně na zasedání zastupitelstva.

§20 (3) Obec dá přezkoumat příslušným okresním úřadem nebo auditorem hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok a výsledek přezkoumání předloží obecnímu zastupitelstvu spolu s vyúčtováním hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

Oddíl druhý

Dobrovolné svazky obcí a jiná seskupení obcí

§20a

Dobrovolné svazky obcí

§20a (1) Obce mohou vytvářet dobrovolné svazky obcí (dále jen "svazky"). Postavení svazků, jejich vznik a zánik upravuje zvláštní zákon.[3h]

§20a (2) Předmětem činnosti svazku mohou být jen pravomoci obce uvedené v §14 odst. 1 písm. n), p) a r). Svazek může zakládat právnické osoby k plnění úkolů, pro něž byl vytvořen.

§20a (3) Obec může na svazek převést svůj majetek včetně finančních prostředků jen v rozsahu, který slouží k vykonávání činností, které na svazek přenesla.

§20a (4) Obce se nemohou sdružovat podle předpisů o sdružování občanů.[3i]

§20b

§20b (1) Svazek sestavuje svůj rozpočet a hospodaří podle něj. Rozpočet sestavuje na příslušný kalendářní rok a vyúčtování výsledků svého hospodaření provede do tří měsíců po skončení kalendářního roku.

§20b (2) Svazek vede účetnictví o stavu a pohybu majetku, o svých příjmech a výdajích a o finančních vztazích k rozpočtu obcí, které svazek vytvořily.

§20b (3) Návrh rozpočtu a vyúčtování hospodaření za uplynulý kalendářní rok musí být vhodným způsobem zveřejněny nejméně 30 dnů před projednáním na zasedání orgánu svazku, aby se k němu mohli občané obcí, které svazek vytvořily, vyjádřit. Přípomínky k návrhu rozpočtu a k vyúčtování hospodaření za uplynulý rok mohou občané uplatnit písemně ve stanovené lhůtě nebo ústně na zasedání orgánu svazku.

§20b (4) Svazek dá přezkoumat příslušným okresním úřadem nebo auditorem hospodaření svazku za uplynulý kalendářní rok a výsledek přezkoumání předloží na zasedání orgánu svazku spolu s vyúčtováním hospodaření za uplynulý kalendářní rok.

§20c

Občané obcí, které vytvořily svazek, pokud dosáhli věku 18 let, jsou oprávněni:

- a) účastnit se zasedání orgánu svazku a nahlížet do zápisu o jeho jednání,
- b) podávat orgánu svazku písemné návrhy.

§20d

Odporuje-li opatření svazku nebo jeho orgánu zákonu, pozastaví vláda jeho výkon. Nejednají-li svazek nebo jeho orgán nápravu, předloží vláda do 30 dnů od pozastavení věc České národní radě.

§20e

Jiná seskupení obcí

Obce a svazky mohou spolupracovat též s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení místních orgánů. Obce a svazky mohou být členy právnických osob s mezinárodním prvkem.[3j]

Oddíl třetí

Přenesená působnost

§21

§21 (1) Obec vykonává státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony (dále jen "přenesená působnost").

§21 (2) Při výkonu přenesené působnosti se obec řídí zákony a ostatními obecně závaznými právními předpisy a v jejich mezích usneseními vlády a směrnicemi ústředních orgánů státní správy.

§21 (3) Zvláštní zákon stanoví způsob náhrady nákladů, které obcím vzniknou v souvislosti s výkonem přenesené působnosti.

§22

Obce v přenesené působnosti vykonávají státní správu v rozsahu, ve kterém ji podle zvláštních zákonů vykonávaly místní národní výbory, popřípadě městské národní výbory třetí kategorie, do počátku účinnosti tohoto zákona. Obce v přenesené působnosti plní dále úkoly na jednotlivých úsecích státní správy v rozsahu, který stanoví zvláštní zákony.

§23

§23 (1) Pokud obec není schopna sama zabezpečit řádný výkon přenesené působnosti podle §22, ani neuzavře dohodu o zabezpečení výkonu přenesené působnosti jinou obcí téhož okresu, určí okresní úřad, že tuto působnost bude vykonávat pověřený obecní úřad.

§23 (2) Jakmile bude obec schopna sama zabezpečit řádný výkon přenesené působnosti, okresní úřad své opatření učiněné podle odstavce 1 zruší.

§24

§24 (1) Na základě zmocnění v zákoně a v jeho mezích může obec vydávat obecně závazné vyhlášky ve věcech patřících do přenesené působnosti.

§24 (2) Pro vydávání obecně závazných vyhlášek podle odstavce 1 platí ustanovení §16 odst. 2 až 5.

Oddíl čtvrtý

§25

§25 (1) Územně členěná statutární města přijmou obecně závaznou vyhlášku, ve které stanoví zejména:

- a) počet jednotlivých městských obvodů nebo městských částí a vymezení jejich území,
- b) pravomoc zastupitelstva města, rady města a jejich orgánů, a to jak na úseku samostatné působnosti, tak i na úseku přenesené působnosti,

- c) pravomoc obvodních nebo místních zastupitelstev, obvodních nebo místních rad a jejich orgánů svěřenou zastupitelstvem města městským obvodům nebo městským částem na úseku samostatné i přenesené působnosti,
- d) vzájemnou součinnost mezi orgány města a městských obvodů nebo městských částí a v dohodě s magistrátem i vztahy magistrátu a úřadů městských obvodů nebo městských částí,
- e) majetek města, který se svěřuje městským obvodům nebo městským částem, a oprávnění městských obvodů nebo městských částí při nakládání s tímto majetkem,
- f) podmínky, za kterých lze městským obvodům nebo městským částem odejmout svěřený majetek statutárního města,
- g) rozsah oprávnění městských obvodů nebo městských částí zakládat a zřizovat, popřípadě rušit právnické osoby a zařízení,
- h) způsob stanovení podílu městských obvodů nebo městských částí na dotaci přiznané městu na náhradu nákladů vzniklých plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,
- i) způsob projednání návrhu obecně závazných vyhlášek s městskými obvody nebo městskými částmi a způsob jejich vyhlášení v městských obvodech nebo městských částech.

§25 (2) V obecně závazné vyhlášce podle odstavce 1 lze stanovit, že

- a) některé působnosti náležející podle tohoto zákona územně členěnému statutárnímu městu budou vykonávat městské obvody nebo městské části,
- b) některý městský obvod nebo městská část bude vykonávat některé úkoly přenesené působnosti pro jiný městský obvod nebo městskou část, popřípadě pro všechny městské obvody nebo městské části.

HLAVA TŘETÍ

MÍSTNÍ REFERENDUM A ORGÁNY OBCE

Oddíl první

Místní referendum

§26

Místní referendum upravuje zvláštní zákon.

Oddíl druhý

Obecní zastupitelstvo

§27

§27 (1) Obecní zastupitelstvo je složeno z členů zastupitelstva, jejichž počet na každé volební období stanoví v souladu s tímto zákonem obecní zastupitelstvo před vyhlášením voleb.

§27 (2) Funkci obecního zastupitelstva plní

- a) ve městě městské zastupitelstvo,

- b) ve městě uvedeném v §3 odst. 1 zastupitelstvo města,
- c) v městském obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města obvodní nebo místní zastupitelstvo v rozsahu mu svěřeném,
- d) v Praze zastupitelstvo hlavního města Prahy,
- e) v městské části hlavního města Prahy obvodní nebo místní zastupitelstvo v rozsahu mu svěřeném.

§28

§28 (1) Počet členů obecního zastupitelstva stanoví příslušné zastupitelstvo nejpozději do 85 dnů přede dnem voleb. Přihlédne přitom zejména k počtu obyvatel a k rozsahu a velikosti územního obvodu. Počet členů zastupitelstva se stanoví tak, aby mělo

obec, město a městská část

do 500 obyvatel	5-9 členů zastupitelstva
nad 500 do 3000 obyvatel	7-15 členů zastupitelstva
nad 3000 do 10 000 obyvatel	11-25 členů zastupitelstva
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15-35 členů zastupitelstva
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25-45 členů zastupitelstva
nad 150 000 obyvatel	35-55 členů zastupitelstva.

§28 (2) Počet členů, který má být zvolen, oznámí zastupitelstvo způsobem v místě obvyklým nejpozději do dvou dnů po jeho stanovení.

§28 (3) Rozhodující pro počet obyvatel obce je stav k 1. lednu roku, v němž se konají volby.

§28 (4) Není-li v obci nebo ve městě zastupitelstvo, stanoví počet členů zastupitelstva pro účely voleb okresní úřad. Není-li v městském obvodu nebo v městské části územně členěného statutárního města anebo není-li v městské části hlavního města Prahy obvodní nebo místní zastupitelstvo, stanoví počet členů zastupitelstva pro účely voleb magistrát územně členěného statutárního města nebo Magistrát hlavního města Prahy.

§28 (5) Pokud nebyl počet členů zastupitelstva stanoven ve lhůtě podle odstavce 1 nebo pokud byl stanoven v rozporu s odstavcem 1, volí se počet členů zastupitelstva podle dolní hranice rozpětí, stanoveného v odstavci 1.

§29

§29 (1) Člen obecního zastupitelstva nabývá práv a povinností člena obecního zastupitelstva zvolením. Platnost volby ověřuje obecní zastupitelstvo na prvním zasedání, jehož se člen zastupitelstva zúčastní.

§29 (2) Člen obecního zastupitelstva skládá na prvním zasedání obecního zastupitelstva, jehož se po svém zvolení zúčastní, slib tohoto znění: "Slibuji na svou čest a svědomí věrnost České

republiky. Budu dbát vůle a zájmů lidu, řídit se ústavními a ostatními zákony České republiky a pracovat k tomu, aby byly uváděny v život.

§29 (3) Odmítnutí složit slib nebo slib s výhradou má za následek ztrátu mandátu. Slib skládá člen obecního zastupitelstva do rukou předsedajícího zasedání obecního zastupitelstva. Složení slibu potvrdí člen obecního zastupitelstva svým podpisem.

§30

§30 (1) Funkční období člena obecního zastupitelstva končí dnem uplynutí volebního období. Funkční období členů obecního zastupitelstva, kteří jsou členy obecní rady, končí zvolením nové obecní rady po volbách do zastupitelstev v obcích.

§30 (2) Podmínky zániku mandátu člena obecního zastupitelstva upravuje zvláštní zákon.

§31

§31 (1) Výkon povinností vyplývajících z funkce člena obecního zastupitelstva se považuje za výkon veřejné funkce.

§31 (2) Člen obecního zastupitelstva nesmí být pro výkon své funkce zkrácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru.

§32

§32 (1) Členovi obecního zastupitelstva, který je pro výkon této funkce dlouhodobě uvolněn ze svého zaměstnání (dále je "dlouhodobě uvolněný člen zastupitelstva"), se zachovává pracovní nebo jiný obdobný poměr. Místo mzdy nebo jiné odměny za práci mu přísluší od obce odměna stanovená podle nařízení vlády. Tato odměna přísluší i členovi obecního zastupitelstva, který vykonává funkci dlouhodobě uvolněného člena zastupitelstva a nebyl před tím v pracovním nebo jiném obdobném poměru.

§32 (2) Členovi obecního zastupitelstva, který není pro výkon své funkce dlouhodobě uvolněn ze svého zaměstnání, poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce v rozsahu stanoveném obcí potřebné pracovní volno s náhradou mzdy. Členovi obecního zastupitelstva, který není v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytuje obec náhradu výdělku ušlého v souvislosti s výkonem jeho funkce v prokázané výši ze svých prostředků.

§32 (3) Členům obecního zastupitelstva uvedeným v odstavci 2 může obec poskytnout za výkon funkce ještě odměnu stanovenou podle nařízení vlády.

§32 (4) zrušen.

§32 (5) Členovi obecního zastupitelstva, jemuž v době skončení jeho funkčního období podle §30 odst. 1 příslušela odměna podle odstavce 1, přísluší tato odměna ještě nejméně po dobu dvou měsíců poté, co ke skončení jeho funkčního období došlo, pokud mu bezprostředně po skončení funkčního období nevznikl opětovný nárok na odměnu podle odstavce 1. To platí i pro členy obvodních a místních zastupitelstev, stanoví-li tak zastupitelstvo příslušného statutárního města, jakož i pro členy obvodních a místních zastupitelstev v hlavním městě Praze, stanoví-li tak Zastupitelstvo hlavního města Prahy.

§33

Náhrada skutečných výdajů, které členovi obecního zastupitelstva vzniknou v souvislosti s výkonem jeho funkce, mu náleží podle předpisů platných pro pracovníky v pracovním poměru.

§34

Člen obecního zastupitelstva má při výkonu své funkce právo

- a) předkládat obecnímu zastupitelstvu návrhy,
- b) vznášet dotazy, připomínky a podněty na obecní radu a její jednotlivé členy, na další orgány obce a vedoucí organizací a zařízení, které obec založila nebo řídí; odpověď na ně mu musí být dána bezodkladně, nejpozději však do 30 dnů,
- c) požadovat od pracovníků obecního úřadu informace ve věcech, které souvisejí s výkonem jeho funkce.

§35

Člen obecního zastupitelstva je povinen zúčastňovat se zasedání obecního zastupitelstva, popřípadě obecní rady a komise, je-li jejich členem, a plnit úkoly, které mu tyto orgány uloží.

§36

§36 (1) Obecnímu zastupitelstvu je vyhrazeno:

- a) schvalovat program rozvoje územního obvodu obce,
- b) schvalovat rozpočet obce a vyúčtování hospodaření za uplynulý kalendářní rok,
- c) uzavírat dohody o změně hranic obce,[\[3e\]](#)
- d) rozhodovat o založení, zřízení nebo zániku právnických osob nebo zařízení,
- e) rozhodovat o účasti obce v obchodních společnostech a nadacích,
- f) schvalovat obecně závazné vyhlášky ve věcech samostatné působnosti,
- g) volit z řad svých členů starostu, zástupce starosty a další členy obecní rady (radní) a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů obecní rady, jakož i počet dlouhodobě uvolněných členů zastupitelstva,
- h) stanovit výši odměn podle §32 odst. 1 starostovi a jeho zástupci v obcích, kde se nevolí obecní rada,
- i) stanovit výši odměn podle §32 odst. 3 členům obecního zastupitelstva,
- j) stanovit výši osobních a věcných nákladů na činnost obecního úřadu; jde-li o náklady na výkon státní správy, je vázán stanoviskem okresního úřadu,
- k) zřizovat obecní (městskou) policii,
- l) rozhodovat o členství obce ve svazku a o vystoupení z tohoto svazku, o účasti obce v mezinárodních sdruženích místních orgánů a o členství obce v právnických osobách s mezinárodním prvkem,
- m) udělovat čestné občanství obce a ceny obce,
- n) schvalovat územně plánovací dokumentaci sídelních útvarů a zón.

§36 (2) V obcích, kde se volí obecní rada, může obecní zastupitelstvo podle místních podmínek svěřit obecní radě část své pravomoci schvalovat rozpočtová opatření.

§36 (3) Obecnímu zastupitelstvu nepřísluší rozhodovat v oblasti přenesené působnosti obce, s výjimkou věci uvedené v odstavci 1 písm. n).

§36a

§36a (1) Obecní zastupitelstvo rozhoduje o těchto majetkových úkonech obce:

- a) nabytí a převodu nemovitých věcí,
- b) bezúplatném převodu movitých věcí včetně peněz, s výjimkou obvyklých darování k životním jubileím a obdobným příležitostem, s výjimkou darů věnovaných tuzemským právnickým osobám na vědu a vzdělání, na charitativní, sociální, zdravotnické a ekologické účely a na podporu rozvoje kultury, tělesné výchovy a sportu v celkové částce nejvýše 5 000 Kčs ročně a s výjimkou poskytování jednorázových sociálních výpomocí občanům,
- c) bezúplatném postoupení pohledávek,
- d) přijetí úvěru (půjčky a dotace), poskytnutí úvěru (půjčky a dotace), převzetí dluhu, přistoupení k dluhu a převzetí záruky, požaduje-li to alespoň jedna desetina všech členů obecního zastupitelstva,
- e) peněžitých i nepeněžitých vkladech do obchodních společností a svazku (§20a odst. 1),
- f) majetkové účasti na podnikání jiných osob s výjimkou vlastních podniků,
- g) vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 5000 Kčs,
- h) zastavení nemovitých věcí,
- i) zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 50 000 Kčs,
- j) dohodách o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců,
- k) emisi komunálních obligací.[\[7\]](#)

§36a (2) Ustanovení odstavce 1 se použije i na úkony obsahující cenu nižší, než je cena v místě a čase obvyklá.

§36a (3) Oprávnění rozhodovat o majetkových úkonech obce uvedených v odstavcích 1 a 2 nemůže obecní zastupitelstvo svěřit obecní radě.

§36a (4) Záměry obce převést nemovitý majetek a pronajmout nemovitý majetek, s výjimkou pronájmu bytů, musí být v obci vhodným způsobem zveřejněny nejméně po dobu 30 dnů před projednáním v orgánech obce, aby se k nim mohli občané vyjádřit a předložit své nabídky.

§36a (5) Ustanovení odstavců 1, 2, 3 a 4 se použijí při rozhodování zastupitelstva městského obvodu nebo městské části statutárních měst nebo městské části hlavního města Prahy jimž byl statutem svěřen majetek.

§36b

Majetek obce, který tvoří zdravotnické zařízení, může být svěřen jen fyzické nebo právnické osobě, která splňuje podmínky k výkonu lékařské, stomatologické a lékárnické praxe podle zvláštního zákona.

§37
Zrušen

Jednání obecního zastupitelstva

§38

§38 (1) Obecní zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Zasedání obecního zastupitelstva svolává a zpravidla řídí starosta. Starosta je povinen svolat zasedání obecního zastupitelstva nejpozději do 14 dnů, požádá-li o to alespoň jedna třetina členů zastupitelstva nebo přednosta okresního úřadu.

§38 (2) Nesvolá-li starosta zasedání obecního zastupitelstva podle odstavce 1, učiní tak zástupce starosty, popřípadě jiný člen obecního zastupitelstva.

§38 (3) Nesejde-li se obecní zastupitelstvo po dobu delší než šest měsíců, může je na návrh přednosta okresního úřadu po vyjádření vlády rozpustit Česká národní rada.

§38 (4) Jestliže při zahájení jednání obecního zastupitelstva není přítomna nadpoloviční většina všech členů obecního zastupitelstva, ukončí starosta zasedání obecního zastupitelstva a do 14 dnů svolá jeho náhradní zasedání.

§38 (5) Obecní zastupitelstvo je schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů. K platnému usnesení, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů obecního zastupitelstva.

§39

Ustavující zasedání nově zvoleného obecního zastupitelstva svolává dosavadní obecní rada tak, aby se konalo do 15 dnů od vyhlášení výsledků voleb místní volební komisí. Ustavujícím zasedání předsedá zpravidla nejstarší člen obecního zastupitelstva do doby, než je zvolen starosta. Ustavující zasedání obecního zastupitelstva zvolí starostu a další členy obecní rady.

§40

Zasedání obecního zastupitelstva jsou veřejná. Starosta informuje občany o místě, době a navrženém pořadu připravovaného zasedání obecního zastupitelstva způsobem v místě obvyklým.

§41

Právo předkládat návrhy k projednání na zasedání obecního zastupitelstva mají jeho členové a obecní rada.

§42

O průběhu zasedání obecního zastupitelstva se pořizuje zápis, který podepisuje starosta a určený ověřovatelé. Zápis, který je nutno pořádit do sedmi dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadě k nahlédnutí. O námitkách člena obecního zastupitelstva proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání obecního zastupitelstva.

§43

Obecní zastupitelstvo vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání.

Oddíl třetí

Obecní rada

§44

§44 (1) Obecní rada je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti. Při výkonu samostatné působnosti odpovídá obecní rada obecnímu zastupitelstvu. Obecní radě nepřísluší rozhodovat v oblasti přenesené působnosti, s výjimkou vydávání obecně závazných vyhlášek.

§44 (2) Funkci obecní rady plní

- a) ve městech městská rada,
- b) ve městě uvedeném v §3 rada města,
- c) v městském obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města obvodní nebo místní rada v rozsahu jí svěřeném,
- d) starosta v obci, kde se nevolí obecní rada.

§44 (3) Obecní zastupitelstvo volí starostu, zástupce starosty a radní z řad svých členů. Ztratí-li člen obecního zastupitelstva svůj mandát, přestává být i členem obecní rady.

§44 (4) Obecní rada je tvořena starostou, zástupcem (zástupci) starosty a dalšími radními. Počet členů obecní rady je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Obecní rada se nevolí v obcích, v městských obvodech a městských částech uvedených v §3, kde obecní (obvodní, místní) zastupitelstvo má méně než 15 členů.

§44 (5) Jestliže je starosta nebo zástupce starosty odvolán z funkce nebo na tuto funkci rezignoval, přestává být i členem obecní rady.

§44 (6) Obecní rada se schází ke schůzím podle potřeby, její schůze jsou neveřejné. Usnáší se většinou hlasů všech svých členů.

§45

Obecní rada

- a) zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- b) plní vůči právnickým osobám a zařízením založeným nebo zřízeným obecním zastupitelstvem úkoly zakladatele a zřizovatele podle zvláštních předpisů,
- c) projednává a řeší návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy obecního zastupitelstva, komisemi nebo občany obce,
- d) zřizuje a zrušuje komise, odbory obecního úřadu, jmenuje a odvolává z funkce předsedy a členy komisí a na návrh tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává vedoucí odborů obecního úřadu,
- e) zřizuje podle potřeby odborné pracovní skupiny,
- f) řídí činnost komisí a obecního úřadu v oblasti samostatné působnosti a ukládá jim úkoly,

- g) stanoví celkový počet pracovníků obecního úřadu,
- h) jmenuje a odvolává tajemníka obecního úřadu se souhlasem přednosty okresního úřadu[3k] a stanoví jeho plat podle zvláštních předpisů,
- i) přezkoumává na základě podnětů opatření přijatá komisemi a odbory obecního úřadu v otázkách samostatné působnosti,
- j) kontroluje činnost orgánů, které zřídila,
- k) prohlašuje náhradníka za člena obecního zastupitelstva na uprázdněný mandát,[3a]
- l) vydává obecně závazné vyhlášky v přenesené působnosti a v nutných a neodkladných případech též obecně závazné vyhlášky ve věcech samostatné působnosti; obecně závazná vyhláška v samostatné působnosti však pozbude platnosti, nebude-li schválena na nejbližším zasedání obecního zastupitelstva,
- m) přijímá petice a zabezpečuje jejich projednání a vyřízení,
- n) stanoví plat starostovi a jeho zástupci podle zvláštních předpisů,
- o) rozhoduje o organizační struktuře obecního úřadu a na návrh tajemníka obecního úřadu o platech vedoucích odborů obecního úřadu; není-li tato funkce zřízena, stanoví platy všem pracovníkům obecního úřadu podle zvláštních předpisů,
- p) zabezpečuje řešení ostatních otázek spadajících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu.

§46

Obecní rada je oprávněna při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci ukládat úkoly útvaru Policie České republiky,[4] pokud není schopna je zajistit vlastními silami a prostředky. Úkoly útvaru Policie České republiky může ukládat jen prostřednictvím příslušného vrchního inspektora.

§47

§47 (1) Dojde-li v důsledku živelní pohromy nebo jiné mimořádné události k ohrožení hospodářského nebo veřejného života v obci, může obecní rada uložit právnickým osobám povinnost poskytnout osobní a věcnou pomoc při odstraňování následků této události, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, může tak učinit starosta; o svých opatřeních bezodkladně informuje obecní radu.

§47 (2) Právnické osobě, která poskytla osobní a věcnou pomoc, náleží náhrada účelně vynaložených nákladů a náhrada škody vzniklé při poskytování pomoci. Právo na náhradu nákladů může oprávněná právnická osoba uplatnit do tří měsíců ode dne, kdy je zjistila, nejpozději do dvou let po jejich vzniku. Právo na náhradu nákladů se uplatňuje u obecní rady, která povinnost uložila.

§47 (3) Nesplní-li právnická osoba ve stanovené lhůtě bez vážného důvodu uloženou povinnost, může jí obecní rada uložit pokutu do 200 000 Kčs. Nebyla-li uložena povinnost splněna ani v nově stanovené lhůtě, může obecní rada uložit pokutu opětovně.

§48

§48 (1) Právnické osobě a podnikateli,[5] kteří neudržují čistotu a pořádek na jimi užívaném pozemku nebo jiné nemovitosti, či jinak naruší vzhled nebo životní prostředí obce, může obecní rada uložit pokutu do 50 000 Kčs.

§48 (2) Právnícké osobě a podnikateli,^[5] kteří znečistí veřejné prostranství, naruší životní prostředí obce nebo odloží věci mimo vyhrazená místa, může obecní rada uložit pokutu do 100 000 Kčs.

§49 **Zrušen**

§50

Právnícké osobě a podnikateli,^[5] který při výkonu podnikatelské činnosti poruší obecně závaznou vyhlášku, může obecní rada uložit pokutu do 100 000 Kčs.

§51

§51 (1) Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne, kdy došlo k nesplnění povinnosti uložené podle §47 nebo k jednání uvedeným v §48 a 50. Pokutu nelze uložit, jestliže zvláštní předpis stanoví za takové nesplnění nebo porušení povinnosti jinou sankci.

§51 (2) Uložení pokuty nezbavuje právní subjekty uvedené v předchozích ustanoveních povinnosti odstranit závadný stav ve stanovené lhůtě. Pokud tak neučiní, může tak učinit obec sama na jejich náklady, případně uložit opakovaně pokutu.

§51 (3) Výnos pokut je příjmem obce.

§51a

Obecní rada může svěřit příslušnému odboru obecního úřadu zcela nebo zčásti působnosti uvedené v §47 odst. 3, §48 a 50.

Oddíl čtvrtý

Starosta

§52

§52 (1) Starostu volí obecní zastupitelstvo.

§52 (2) Starosta zastupuje obec navenek. Starosta má právo užívat při významných příležitostech a občanských obřadech závěsného odznaku se státním znakem České republiky. Obecní rada může stanovit, v kterých případech může tohoto odznaku užívat jiný člen obecního zastupitelstva, tajemník obecního úřadu nebo další pracovník obecního úřadu.

§52 (3) Starosta spolu se zástupcem starosty nebo jiným radním podepisuje obecně závazné vyhlášky a jiná usnesení obecního zastupitelstva. Pokud není ustanoven tajemník obecního úřadu, je starosta nadřízen všem pracovníkům obecního úřadu a plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele podle zvláštních předpisů.

§52 (4) Obecní rada může stanovit, že některé úkoly starosty plní zástupce (zástupci) starosty. Zástupce starosty zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti.

§52 (5) Starosta je ze své činnosti odpovědný obecnímu zastupitelstvu.

§53

§53 (1) Starosta připravuje, svolává a řídí schůze obecní rady a společně s pověřeným členem obecní rady podepisuje její usnesení.

§53 (2) Starosta může pozastavit výkon usnesení obecní rady v otázkách samostatné působnosti obce, má-li za to, že je nesprávné. Věc pak předloží k rozhodnutí nejbližšímu zasedání obecního zastupitelstva.

§53 (3) Starosta zašle okresnímu úřadu usnesení obecního zastupitelstva nebo obecní rady, jestliže přednosta okresního úřadu o to požádá.

§53a

Starosta může po projednání s okresním úřadem svěřit komisi výkon přenesené působnosti v určitých věcech.

§54

Úkoly starosty a zástupce (zástupců) starosty plní ve městech uvedených v §3 primátor města a náměstek (náměstci) primátora. Primátor jako představitel města má právo užívat primátorských insignií.

§55

Starosta setrvává ve své funkci i po ukončení volebního období až do zvolení nového starosty.

Oddíl pátý

Orgány obecní rady

§56

§56 (1) Obecní rada zřizuje jako své iniciativní a kontrolní orgány komise; vždy zřizuje komisi finanční a komisi kontrolní. Svá stanoviska a náměty předkládají komise obecní radě.

§56 (2) Komise je též výkonným orgánem, jestliže jí byla svěřena přenesená působnost podle §53a.

§56 (3) Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů. Starosta může pozastavit výkon usnesení komise v otázkách samostatné působnosti, má-li za to, že je nesprávné. Věc předloží k rozhodnutí obecní radě na její nejbližší schůzi.

§56 (4) Komise je ze své činnosti odpovědna obecní radě; ve věcech výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku je podřízena okresnímu úřadu.

§56 (5) V případech stanovených zvláštním zákonem zřizuje obecní rada pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány.

§57

Zrušen

Obecní úřad

§58

§58 (1) Obecní úřad tvoří starosta, zástupce (zástupci) starosty a dále tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a další pracovníci. V čele obecního úřadu je starosta.

§58 (2) Obecní rada může z pracovníků obecního úřadu zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory, které jsou součástí obecního úřadu.

§58 (3) Obecní úřad

a) v oblasti samostatné působnosti

1. plní úkoly, které mu uložila obecní rada nebo obecní zastupitelstvo,
2. usměřňuje po odborné stránce rozpočtové a příspěvkové organizace a zařízení, které si obec zřídila, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,
3. pomáhá komisím v jejich činnosti;

b) v oblasti přenesené působnosti obce vykonává státní správu, s výjimkou věcí, které patří do působnosti komise nebo zvláštního orgánu.

§58 (4) Ve věcech přenesené působnosti obce je obecní úřad podřízen okresnímu úřadu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.[\[5a\]](#)

§58 (5) Funkci obecního úřadu plní

a) ve městech městský úřad,

b) v územně členěných statutárních městech magistrát a úřady městských obvodů a městských částí,

c) v ostatních statutárních městech úřad města.

§58 (6) Všechny listiny, které jsou vyhotoveny orgány obce a týkají se otázek samostatné působnosti obce, se v záhlaví označují uvedením slova "Obec" ("Město") a názvem obce či města; jde-li o listiny vyhotovené orgány městských obvodů nebo městských částí v územně členěných statutárních městech, označují se v záhlaví uvedeném shora "Městský obvod" nebo "Městská část" s uvedením názvu města a názvu obvodu města nebo městské části. Všechna písemná opatření starosty, zástupce (zástupců) starosty, obecní rady a jejích orgánů v otázkách přenesené působnosti se v záhlaví označují "Obecní úřad" ("Městský úřad", "Magistrát", "Úřad městské části") s uvedením názvu obce či města.

§59

§59 (1) V obcích, v nichž obecní rada zřídila alespoň dva odbory obecního úřadu podle §58 odst. 2, a v obcích, v nichž je pověřený obecní úřad, působí tajemník obecního úřadu.

§59 (2) Tajemník je pracovníkem obecního úřadu. Ze své činnosti v oblasti samostatné působnosti je odpovědný obecní radě a starostovi; v oblasti přenesené působnosti je odpovědný starostovi.

§59 (3) Tajemník obecního úřadu

a) je nadřazený všem pracovníkům obecního úřadu,

b) plní funkci statutárního orgánu zaměstnavatele podle zvláštních předpisů,

- c) zabezpečuje plnění usnesení obecního zastupitelstva a obecní rady,
- d) řídí a kontroluje činnost pracovníků obecního úřadu,
- e) stanoví platy pracovníkům obecního úřadu podle zvláštních předpisů.

§59 (4) Tajemník obecního úřadu se zúčastňuje zasedání obecního zastupitelstva a schůzí obecní rady s hlasem poradním.

§60

§60 (1) Obecní úřady v obcích, které vláda určí nařízením (dále jen "pověřený obecní úřad"), vykonávají ve stanovených územních obvodech

- a) státní správu, kterou do počátku účinnosti tohoto zákona nad rozsah přenesené působnosti uvedené v §22 vykonávaly podle zvláštních zákonů místní národní výbory ve střediskových obcích, popřípadě místní národní výbory pro několik obcí jako rozšířenou působnost a městské národní výbory první a druhé kategorie,
- b) státní správu ve věcech uvedených v příloze k tomuto zákonu, kterou do počátku účinnosti tohoto zákona vykonávaly krajské nebo okresní národní výbory,
- c) státní správu ve věcech stanovených zvláštními zákony a ve věcech, které jim svěří okresní úřad po projednání s příslušným ústředním orgánem státní správy,

a dále rozhodují v prvním stupni, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, o právech, právech chráněných zájmech a povinnostech občanů a organizací ve správním řízení.

§60 (2) Pověřený obecní úřad vykonává státní správu i v územních obvodech jiných pověřených obecních úřadů, stanoví-li tak okresní úřad^[3g] po projednání s příslušným orgánem státní správy.

§61

§61 (1) Úřady městských obvodů nebo městských částí v územně členěných statutárních městech vykonávají státní správu

- a) v rozsahu působnosti obcí podle §21 odst. 1 a §22,
- b) v rozsahu působnosti pověřených obecních úřadů podle §60 písm. a) a b), pokud její výkon nevyhradilo zcela nebo částečně zastupitelstvo města magistrátu,
- c) která je zákony svěřena pověřeným obecním úřadům, pokud zastupitelstvo města nevyhradilo zcela nebo zčásti její výkon magistrátu,
- d) podle odstavce 2 písm. b) a c), pokud jim byla svěřena zastupitelstvem města.

§61 (2) Magistráty územně členěných statutárních měst

- a) vykonávají státní správu podle odstavce 1 písm. b) a c), pokud jim její výkon vyhradilo zastupitelstvo města,
- b) ve městech Brno, Ostrava a Plzeň vykonávají pro území okresu státní správu, která ke dni 30. června 1992 příslušela okresním úřadům příslušným pro města Brno, Ostravu a Plzeň (s výjimkou působnosti podle §5 odst. 1 a 2 zákona České národní rady č. [172/1991 Sb.](#), o přechodu některých věcí z majetku České republiky do vlastnictví obcí), státní správu, která byla na ně těmito okresními úřady přenesena, a státní správu ve věcech, které zvláštní zákony svěří okresním úřadům,

- c) vykonávají státní správu v rozsahu působnosti pověřených obecních úřadů ve stanoveném územním obvodu,
- d) přezkoumávají rozhodnutí orgánů městských obvodů a městských částí vydaná ve správním řízení,
- e) kontrolují činnost orgánů městských obvodů a městských částí a poskytují jim odbornou pomoc při plnění jejich úkolů v oblasti přenesené působnosti.

§61 (3) Úřady měst v ostatních statutárních městech vykonávají

- a) státní správu v rozsahu působnosti obcí podle §21 odst. 1 a §22,
- b) státní správu v rozsahu působnosti pověřených obecních úřadů ve stanoveném územním obvodu.

§61a

Ministerstvo vnitra stanoví v dohodě s příslušnými ústředními orgány státní správy obecně závazným právním předpisem předpoklady pro výkon funkcí v obecních úřadech v oblasti přenesené působnosti, které vyžadují zvláštní odbornou způsobilost.

HLAVA ČTVRTÁ

NÁPRAVA NESPRÁVNÝCH OPATŘENÍ

§62

§62 (1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška nebo jiné opatření obecního zastupitelstva v samostatné působnosti zákonu, pozastaví okresní úřad jeho výkon.

§62 (2) Odporuje-li opatření obecní rady nebo jejích orgánů v otázkách samostatné působnosti zákonu, pozastaví okresní úřad jeho výkon.

§62 (3) Nesprávné opatření obecního zastupitelstva, obecní rady nebo jejích orgánů nebo obecního úřadu v otázkách přenesené působnosti zruší okresní úřad, nezjedná-li nápravu orgán, který je vydal.

§62 (4) V městských obvodech nebo městských částech územně členěných statutárních měst vykonává působnost okresního úřadu podle odstavců 1 a 2 magistrát, který věc předkládá k rozhodnutí zastupitelstvu města. Není-li zjednána náprava tímto způsobem u měst uvedených v první větě, s výjimkou měst Brna, Ostravy a Plzně, okresní úřad pozastaví výkon rozhodnutí; u měst Brna, Ostravy a Plzně v takovém případě pozastaví výkon opatření ministerstvo vnitra.

§62 (5) V městských obvodech nebo městských částech územně členěných statutárních měst vykonává působnost okresního úřadu podle odstavce 3 magistrát. Není-li zjednána náprava tímto způsobem u měst uvedených v první větě, s výjimkou měst Brna, Ostravy a Plzně, zruší opatření příslušný okresní úřad; u měst Brna, Ostravy a Plzně v takovém případě zruší opatření příslušný orgán státní správy.

§62a

§62a (1) Odporuje-li obecně závazná vyhláška nebo jiné opatření zastupitelstva města Brna, Ostravy a Plzně v samostatné působnosti zákonu, pozastaví ministerstvo vnitra jeho výkon.

§62a (2) Odporuje-li opatření rady města, jejích orgánů nebo magistrátu ve městech uvedených v odstavci 1 v otázkách samostatné působnosti zákonu, pozastaví ministerstvo vnitřní správy jeho výkon.

§62a (3) Nesprávné opatření zastupitelstva města, rady města, jejích orgánů nebo magistrátu ve městech uvedených v odstavci 1 v otázkách přenesené působnosti zruší příslušný ústřední orgán státní správy, nezjedná-li nápravu orgán, který je vydal.

§63

Ustanovení o nápravě nesprávných opatření se nevztahují na rozhodnutí vydaná podle předpisů o správním řízení.

HLAVA PÁTÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§64

Obecné předpisy o správním řízení^[6] se vztahují na rozhodování orgánů obce

- a) ve věcech podle §47 odst. 3, §48 a 50,
- b) o právech, právem chráněných zájmech a povinnostech občanů a organizací na úseku přenesené působnosti, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

§65

Skutečnosti nasvědčující vyloučení pracovníka obecního úřadu z projednávání a rozhodování věci se oznamují vedoucímu odboru obecního úřadu; v obcích, kde není zřízen odbor obecního úřadu, se toto oznámení činí starostovi. Skutečnosti nasvědčující vyloučení vedoucího odboru obecního úřadu se oznamují tajemníkovi obecního úřadu. U člena komise nebo zvláštního orgánu pověřeného výkonem přenesené působnosti se oznámení činí obecní radě. O podjatosti rozhoduje orgán, popřípadě pracovník, jemuž se skutečnosti nasvědčující vyloučení oznamují; ten také v případě rozhodnutí o vyloučení pro podjatost učiní potřebná opatření k zajištění dalšího řízení.

§66

Orgány obce správní rozhodnutí jimi vydaná samy vykonávají, pokud nebude podán návrh na soudní výkon rozhodnutí.

§67

§67 (1) Funkce zakladatele státních podniků, kterou do počátku účinnosti tohoto zákona vykonávaly místní národní výbory, městské národní výbory, národní výbory měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem nebo obvodní národní výbory v těchto městech, a jejich pravomoc zřizovat, řídit a zrušovat organizace a zařízení, se přenáší na obecní zastupitelstva, městská zastupitelstva, zastupitelstva měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem nebo obvodní zastupitelstva těchto měst, v nichž tyto státní podniky, organizace a zařízení mají své sídlo.

§67 (2) Funkce zakladatele státních podniků, kterou do počátku účinnosti tohoto zákona vykonávaly okresní a krajské národní výbory, a jejich pravomoc zřizovat, řídit a zrušovat organizace a zařízení se na dobu nejdéle do 31. 12. 1992 přenáší na okresní úřady v okresech, v nichž státní podniky, organizace a zařízení mají své sídlo, nestanoví-li zvláštní zákon jinak. Funkce zakladatele těchto státních podniků a pravomoci zřizovat, řídit a zrušovat organizace a zařízení, může být na

základě dohody mezi okresním úřadem a obecním zastupitelstvem přenesena na obec, v níž tyto státní podniky, organizace a zařízení mají své sídlo; k přenesení musí dojít vždy v těch případech, kdy o to obecní zastupitelstvo požádá.

§67 (3) O přenesení funkce zakladatele státních podniků a pravomoci zřizovat, řídit a zrušovat organizace a zařízení, které patřily ke dni účinnosti tohoto zákona do hospodářství národních výborů ve Středočeském kraji a měly své sídlo na území hlavního města Prahy, rozhodne vláda na návrh ministra vnitra.

§68

§68 (1) Práva a závazky místních národních výborů a městských národních výborů přecházejí na obce, v nichž měly ke dni účinnosti tohoto zákona tyto národní výbory sídlo; obdobně přecházejí práva a závazky obvodních národních výborů a národních výborů měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem na město Brno, Ostravu, Plzeň a Ústí nad Labem.

§68 (2) Dnem účinnosti tohoto zákona přecházejí práva a povinnosti z pracovněprávních a jiných vztahů pracovníků podle zvláštních předpisů

- a) z místních a městských národních výborů na obecní úřady v obcích, v nichž bylo sídlo uvedených národních výborů,
- b) z národních výborů měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem na úřady těchto měst,
- c) z obvodních národních výborů měst Brna, Ostravy, Plzně a Ústí nad Labem na úřady městských obvodů v těchto městech.

§69

§69 (1) Ustavující zasedání obecního zastupitelstva zvoleného ve volbách do zastupitelstev v obcích v roce 1990 svolá rada příslušného národního výboru tak, aby se konalo do 15 dnů od vyhlášení výsledků voleb místní volební komisí.

§69 (2) Do zvolené obecní rady obecním zastupitelstvem zvoleným ve volbách do zastupitelstev v obcích v roce 1990 plní jeho úkoly dosavadní rada příslušného národního výboru.

§70

Nezřídí-li obecní zastupitelstvo obecní policii, může pověřit pracovníky obecního úřadu úkoly k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci své působnosti. Pověření pracovníci dohlížejí na dodržování předpisů na ochranu veřejného pořádku, upozorňují fyzické a právnické osoby na zjištěné nedostatky a činí opatření k jejich odstranění. Jsou oprávněni požadovat od občanů potřebné vysvětlení k objasnění skutečností nutných k zjištění přestupků a ukládat pokuty v blokovém řízení. Předvést osobu přistiženou při páčání přestupku mohou jen v případě, neprokáže-li hodnověrně svou totožnost a věc nelze vyřídit na místě v blokovém řízení.

§70a

Zrušen

§71

Ustanovení tohoto zákona se vztahují na hlavní město České republiky Prahu, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

§72

Zrušují se

- a) zákon č. [69/1967 Sb.](#), o národních výborech, ve znění pozdějších předpisů vydaných pro Českou republiku,
- b) zákonné opatření předsednictva České národní rady č. [1/1986 Sb.](#), o národních výborech v okrese Ústí nad Labem,
- c) vládní nařízení č. [12/1968 Sb.](#), o úpravě odměn a náhrad a některých dalších poměrů poslanců národních výborů a členů komisí a aktivů národních výborů, ve znění nařízení vlády České socialistické republiky č. [127/1971 Sb.](#), nařízení vlády České socialistické republiky č. [3/1989 Sb.](#) a nařízení vlády České socialistické republiky č. [117/1989 Sb.](#),
- d) nařízení vlády České socialistické republiky č. [1/1972 Sb.](#), o inspekcích veřejného pořádku národních výborů, ve znění nařízení vlády České socialistické republiky č. [153/1982 Sb.](#),
- e) nařízení vlády České socialistické republiky č. [152/1982 Sb.](#), kterým se určují významná velká města a významná lázeňská města,
- f) nařízení vlády České socialistické republiky č. [59/1984 Sb.](#), kterým se zřizuje čestné uznání Za rozvoj národních výborů.

§73

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem voleb do obecních zastupitelstev v roce 1990.

* * *

Přechodná a zrušovací ustanovení zákona České národní rady č. [302/1992 Sb.](#):

Čl. II

V §28 se ustanovení nově připojených písmen g), h) a i) použije až pro volby konané po účinnosti tohoto zákona.

Čl. III

Zrušuje se:

Výnos ministerstva vnitra a životního prostředí České socialistické republiky o zvláštní odborné způsobilosti pracovníků národních výborů pro výkon některých činností čj.LK-7696/89-529 ze dne 31. 5. 1989, uveřejněný ve Věstníku vlády ČR pro národní výbory v částce 3/1989 a oznámený ve Sbírce zákonů v částce 17/1989.

* * *

Zákon České národní rady č. [439/1991 Sb.](#) nabyl účinnosti dnem 1. listopadu 1991. Zákon České národní rady č. [485/1991 Sb.](#) nabyl účinnosti dnem 29. listopadu 1991. Zákon České národní rady č. [553/1991 Sb.](#) nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1992. Zákon České národní rady č. [302/1992 Sb.](#) nabyl účinnosti dnem 1. července 1992.

Odůvodnění nálezu Ústavního soudu ČSFR, uveřejněného v částce [97/1992 Sb.](#):

Dnem vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů ztrácí ustanovení §32 odst. 4 zákona ČNR č. [367/1990 Sb.](#), o obcích (obecní zřízení), účinnost. Pokud Česká národní rada neuvede odstavec 4 §32 zákona č. [367/1990 Sb.](#) do souladu s čl. 22 písm. a) ústavního zákona č. [143/1968 Sb.](#), ztrácí toto ustanovení zákona ČNR č. [367/1990 Sb.](#) po šesti měsících od vyhlášení nálezu platnost.

Příloha k zákonu České národní rady č. [367/1990 Sb.](#),

Pol. Na úseku se přenáší na pověřený obecní úřad
státní příslušející okresním národním výborům nebo
správy krajským národním výborům

		podle		
		předpisu	§ (čl.)	Předmět působnosti
1	2	3	4	5
1.	obranu státu nařazení vlády určit na provádění jiných	§54 odst. 1 č. 21/1958 Sb.	1	určení osob, které je třeba k osobním úkonům již předem, žádot vojenké správy; potřebných šetření a opatření
2.	pů- po- nebo	zák. č. 40/1961 Sb.	§21 odst. 2	ukládání provedení změn povrchu dy vlastníkům nebo uživatelům zemků na návrh vojenské správy orgánu ministerstva vnitra
3.	dopravy a silničního hospodářství (omezení mimořádných	zák. č. 68/1979 Sb.	§11 odst. 1	ukládání mimořádných úkolů provozu) ke zdolání

potřeb,
pot-
místního

naléhavých přepravních
nepřesahuje-li rozsah těchto
řeb obvod působnosti
národního výboru

4. hospodaření zák. č.
ne- 41/1964 §57 odst.
s byty souhlas Sb., ve 1 a 2
k znění zák. ČNR
č. 146/1971
Sb.
5. a zák. §67 odst. 3
ČNR č. 49/1982
Sb.

souhlas k rozdělení bytu na dva
bo více samostatných bytů a
k užívání bytu nebo jeho části
jiným účelům než k bydlení
rozhodování o tom, zda určitý byt
má povahu služebního bytu

6. školství zák. ČNR §10
č. 77/1978
Sb.,
o státní
o správě
ve škol-
ství

rozhodování o přijetí dítěte do
školy, o odložení začátku povinné
školní docházky, o osvobození žáka
od povinnosti docházet do školy a
jiném způsobu jeho vzdělávání, o
osvobození od povinné školní
docházky

7. zeměděl- zák. č. §13 odst. 1
kterou 102/1963
ství Sb.
8. §13 odst. 2

rozhodování o náhradě škody,
způsobí oprávněné osoby vstupem na
pobřežní pozemky při výkonu
rybářského práva
rozhodování o povinnosti vlastníka
nebo uživatele pobřežního pozemku
trpět umístění předepsaných vyzna-
čení hranic rybářských revírů na
těchto pozemcích

9. zeměděl- zák.č. §3 odst. 1
ství 77/1976 Sb. písm. 1)
fondu,
zemědělské
ochraně
které

rozhodování podle §14 zákona o
ochraně zemědělského půdního
o odnětí zemědělské půdy
výrobě a podle §15 zákona o
zemědělského půdního fondu,

		nejsou zemědělskou půdou, a stanovení podmínek, za nichž se odnětí povolují
10.	§3 odst. 1 písm. m)	předepisování podle §14 nebo §19 zákona o ochraně zemědělského původního fondu odvodů za odnětí zemědělské půdy zemědělské výrobě
11. eko- vztahuje nedo- právní-	§3 odst. 1 písm. n)	schvalování dohod o odstranění nomické újmy, na kterou se ustanovení §23 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu, a jde-li k této dohodě anebo není-li uzavřená dohoda v souladu s mi předpisy, rozhodování o povinnosti ekonomickou újmu odstranit a určení lhůty k jejímu splnění
12. pracov- §7a zeměděls- výměra	§3 odst. 1 písm. o)	možnost ukládat podle §27 zákona o ochraně zemědělského půdního fondu pokuty organizacím a jejich níkům, jestliže jde o jinou zemědělskou půdu než o půdu podle odst. 1 zákona o ochraně kého půdního fondu a její nepřesahuje jeden hektar
13. zákona půdního podmínek zemědělského plánu stanovení provádění, zemědělskou 1 zemědělského výměra	§3 odst. 2 písm. b)	rozhodování o udělení předchozího souhlasu podle §13a o ochraně zemědělského fondu, stanovení zásadních k zajištění ochrany půdního fondu a schvalování rekultivace, popřípadě zvláštního režimu jeho jestliže jde o jinou půdu než o půdu podle §7a odst. zákona o ochraně půdního fondu a její nepřesahuje jeden hektar

14. všeobecné vnitřní správy zák. č. 55/1950 Sb. §2 §6 a 7 rozhodování o užívání a změně a přijmení

vyhl. č. 479/1950 Ú. 1.

15. energetiky zák. č. 79/1957 Sb. §12 odst. 1 vydávání souhlasu k zrušení, dlouho dobému zastavení a přemístění závodního energetického díla a části

16. §13 nařizování uvedení závodního energetického díla, jehož provoz byl zastaven, opět do provozu, vyžaduje-li to naléhavá potřeba v

zásobování národního

hospodářství a obyvatelstva elektřinou a

určování ní vlastníku (správcí)

díla technických a hospodářských

podmínek a způsobu uvedení díla

do provozu, přihlížejíc k

hospodárnosti

17. nedošlá žádosti §28 odst. 2 rozhodování o náhradě škody, bylo-li k dohodě, na základě podané poškozeným

18. pře- §33 odst. 2 rozhodování o podmínkách styku nosného zařízení s cizími nemovitostmi, nedojde-li k dohodě

19. kultury specializovaným zák. č. 52/1959 Sb. §11 odst. 2 zřizování a podpora ných kulturních a osvětových zařízení, která nepřesahují významem rámeč obce

Poznámky:

[1] Čl. 86 ústavního zákona č. [100/1960 Sb.](#), Ústava Československé socialistické republiky, ve znění ústavního zákona č. [294/1990 Sb.](#), kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. [100/1960 Sb.](#), Ústavu Československé socialistické republiky, a ústavní zákon č. [143/1968 Sb.](#), o československé federaci, a kterým se zkracuje volební období národních výborů.

[2] Zákon č. [169/1949 Sb.](#), o vojenských újezdech.

[3] Zákon č. [135/1982 Sb.](#), o hlášení a evidenci pobytu občanů.

[3a] Zákon České národní rady č. [298/1992 Sb.](#), o volbách do zastupitelstev v obcích a o místním referendu.

[3b] §151 a násl., §663 a násl. občanského zákoníku č. [40/1964 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. [46/1992 Sb.](#)).

[3c] Zákon České národní rady č. [576/1990 Sb.](#), o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), ve znění zákona České národní rady č. [579/1991 Sb.](#)

[3f] §20b a násl. občanského zákoníku.

[3d] Zákon České národní rady č. [565/1990 Sb.](#), o místních poplatcích, ve znění zákona České národní rady č. [184/1991 Sb.](#)

[3e] §16 odst. 1 zákona č. [36/1960 Sb.](#), o územním členění státu, ve znění zákona České národní rady č. [425/1990 Sb.](#)

[3g] Zákon České národní rady č. [425/1990 Sb.](#), o okresních úřadech, úpravě jejich působnosti a o některých dalších opatřeních s tím souvisejících, ve znění pozdějších předpisů.

[3h] §20f a násl. občanského zákoníku.

[3i] Zákon č. [83/1990 Sb.](#), o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

[3j] Zákon č. [116/1985 Sb.](#), o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem v Československé socialistické republice, ve znění §29 zákona č. [157/1989 Sb.](#)

[7] §20 zákona č. [530/1990 Sb.](#), o dluhopisech.

[3k] §8 zákona České národní rady č. [425/1990 Sb.](#), ve znění zákona České národní rady č. [321/1992 Sb.](#)

[4] Zákon České národní rady č. [283/1991 Sb.](#), o Policii České republiky.

[5] §2 odst. 1 a 2 zákona č. [513/1991 Sb.](#), obchodní zákoník.

[5a]§7 písm. c) zákona České národní rady č. [564/1990 Sb.](#), o státní správě a samosprávě ve školství.

[6] Zákon č. [71/1967 Sb.](#), o správním řízení (správní řád).